

نابھہ

محرری :

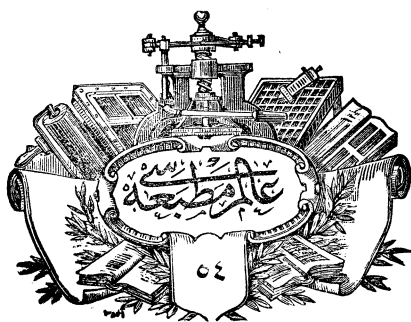
ح . جاہد

معارف نظارت مبلد سٹک رخصتیر طبع اولنشد

استانبول

عالم مطبعہ سی - اجد احسان و شرکائی ابوالسعود
جادہ سندنہ نومرو ۵۴

۱۳۰۸

احمد احسان و شرکائی - باب عالی جوارنده ابوالسعود جاده سنده

فخر المحررينه عطفوا احمد مدحت اذنى حضرت امريك امسانه
يورمه اولد قلري تقريره هيكمانه ليرير :

نه بخيارم كه شور ايكي هفته طرفنده بر قاج رومانه شور بولده
كلمات تبريكه يازدم . عثمانليدمن آرتق يالكز ترجمه ايله اشتغال
ايتموب ايشه تاليف مرتبه ننده صاعده اولديلم . ههم ده مقوط
قاعده نه معكوساً مناسب دنيله هك بر صورتله سر عتي كيند كچه مفر ايد
بر صعود ! يالكز بنم سوزمه قالميرق او قوباندر دخی اعتراف
ايد هكطردر كه شور رومانه امثالي مياننده مختازدر . ههم بيوكلك
ههم صورت تحرير وههم ده منتج اولديغى هكمت موقظه جهرتيله
مختازدر . مؤلفنى ازل و جان به تبريك ايلد يكتم كبي قارنلرك ده
تبريك ايد هكطرينه شبره ايتتم .

احمد مدحت

في ٥ شباط سنة ١٣٠٦

{ ایکی سوز }

محترم قارئین

کتابک ماہیتی حقنہ برقچ سوز سولیمک
ایستردم . لیکن بوحرکتتم تفیخر وتمدحه حمل اولنه -
بیله جکندن التزام سکوت ایدیورم .
کتابک ختامنده قیمتی بالذات تقدیر ایدرسه کز
البته دها ای اولور .

ح . جاهد

برنجی قسم

قبل الازدواج

— ۱ —

کوزیکزک اوکنه غایت واسع بر چنزار کتیرکز
 چنلرک وزان اولان روز کاردن خفیف خفیف صاللا نیشنه ، لباس
 حضرالرینی هنوس تلبس ایتمش اولان آغاچلرک لطیف لطیف
 منظره لرینه ، کائناته عرض وداع ایدن آفتابک صوک حال
 پریشانینسنه ، ماندیرمه لرینه عودت ایتمکده اولان قویونلرک ،
 قوزولرک ، مه لیشلرینه چوبانلرک شدتله ایصلق جالیشلرینه ،
 اوزاقدن اوزاغه عکس ایدن وچوبان کوپکلرینک مدهش
 صدالر آرمه سنده محو اولان قوال سسلرینه ، برطاقم شاعرا-
 نه تشبیهلر اویدریکزده شودریای احضره آنلریده علاوه
 ایدیکز ؛

ایشته ایستدیکمز کبی بر محل اولمش اولور ، بولطیف اوووده کی آغاچلرک نقطه تلاقسی کبی عد اولنه بیلان اوفق بر قوریلقدن آزاجق اوزاقده کوزل بر کوشک کورینور . بیاض بویاسیله ، خوش منظره لی باجالریله ، محاط اولدیغی بغچه ده کی نازک چیچک لریله ظاهر حالده بر آشیانه سعادت اولدیغه حکم ایتریر . تکلیفسز لکی اله آله رق کوشکک ایچریسنه عطف نظر ایدرسه ک ، اوطه لرک کوزلجه مفروش و خدمتکارلرک حال بشاشتمه اولدیغی کوریزر تدقیقاتمده دوام ایدرسه ک ، آلت قاتده کی اوطه لرک برنده اوچ کشینک یکدیکنی و اطرافلرنده کی خدمتچیلردن بونلرک افندی اولدقلر- نی آ کلارز .

بریسنک بوی ، هر نقدر مندره اوطورمش اولدیغندن پک بللی اولمیور سده اوزون اولدیغی ینه فرق اولنیور ؛ قیصه قره صقالیده میدانده در ؛ ناصیه سنده کی طور اصالت ، حالنده کی نجات کوزه چاره جق در جهده در . اعضاسی متناسب اولدیغی کبی اختیارلق علامتیده پک کورلمز . ایلك دفعه کورن شبهه سز اتوز بش یاشنده یا وار یا خود یوقدر دیر . لکن شونیده بیان ایدملکه سنی قرق - قرق بش صولرنده در .

اسمینده اوکر نه لمی ؟ علی بك ! یا ؟ هانیا شو *** شهرینک الک قدیم خاندانندن اولوب یکر می ایکی سنه اول پدیری

وفات ایدن واو یاشده اوجسیم ثروتی محو ایدم جکنه قناعت کسب ایدنلره رغماً حسن اداره ایلہ برقاتدها توسیع اعتبار ایدن علی بکمی ؟
اوت ! تا کنیدیسی ! ..

مومی الہی طانیدیکزسه یاننده کی : اورته بویلی ، قرہ صاجلی ، واسع آلنلی ، صاف چهرہ لی اینجه بیقنی اون سکز - اون طقوز یاشنده کی اولادانی فؤاد بکیده طانورسکز . هله بوناری بیلدکدن صکره یانلرندہ کی : مہیب چهرہ لی ، قیصہ بویلی ، پوص بیقلی ، قوجہ صقاللی ، اوزون برونلی ، قنبر اسمندہ کی اسکی امکدار لرینیدہ طانورسکز . قنبرک مدہش قانلی کوزلرنده کی پارلاقنه ، یوزندہ کی بروشقلره دقت ایدن سوابق احوالنه پکده حسن شہادت ایتمز ؛ یاشنی ایسه تخمیندن عاجز قالور ! شوقدرکہ حالی کوزلجہ تدقیق ایدی لورسہ پک قورناز برتلکی اولدیغنی آکلامقده تأخر ایدلر .
ایشته شمدی شونلری کوزلجہ اوکرنک . هایدی بر

پارچہ ده ایتدکلری لقردی نی دکلیہ لم :

علی بک اولادانی فؤادہ خطاباً دیوردی ، کہ :

— قنبریدہ کتورہ جکمیسک ؟

— خیر افندم .

— اینی کوزلرینی آچھا ! حریفار شیطان کیدر .

— بزى آلداتمه ملرينه ايجه دقت ايدە جكم اقدم ، بويله جه
كنديمك ماھر بر چفتجي ، مشفق بر اولاد اولديغنى اثبات
ايدە جكم .

قبر سكونتله مكالمه يي دكليوردى .

على بك فؤادك بوسوزلرى اوزرينه ممنونيتله :
— آفرين سوكيلى اولادم ! آرتق بنده اختيارلمش
اولديغمدين سنك بويله جه اقتداريني كوررسەم ايغى سكا ترك
ايله راحت ايدە بيليرم .

— ممنونيتكزى استحصال ايچون هر نه ياقق لازمكلورسه
اجرا ايدە جكم عزيز پدرم .

قبر ، دتره مكدن وايچنى چككمكدن كنديني منع ايدەمدى .
كوريليور يا ! بابا اوغل بك تكليفمنز جه قنوشميورلر .
على بك بوخصوص ايچون برقاچ كره فؤاده طارلمش ايديسه ده
يالكيكز بو امرنده عدم اطاعت كورلمش ايدى .
محاوره نك دوام ايتيديكى مدتجه يمكده بتمش اولديغندن
هيسى يرلرينه چكيلديلر .

اكر طيشاريده كورديكمز بدايع طبعى ، شاعرانه برشينه
تشبيه ايچون ذهنمزي يورمسه ، بو وسيله ايله ده وقت غائب
ايتسه ايدك لقردينك ابتداسنى دكار وفؤاد بكك بر چقتلك
مادهسى ايچون ايرتسى كوفى شهره كيده جكنى اكلااردق .

یالکز بروالدہ سی واردی ، ہرکس بو عظم ثروت ایکی
سنہدن زیادہ دوام اتمز امیدندہ بولنیورلردی .

فی الواقع استبعادده ایدیه مز. او آشفته چنکانه قزلی
خائن طالق او قز نیجه جانپاره لری والدیندن نیجه کنجسلی
ثروتلندن آیرمشلردی !..

اکر ؛ بالاخره فائده لی بر فاجعه وقوعه کلسه ایدی ، علی
بککده محو اوله جنی شبهه سز ایدی .

باقیکز او حادثه فصل وقوعه کلدی :

علی بك یاس مدنی اكل ایتدكدن صكره - كیمك
عربه سنه بینرلرسه آنك دودوكنی جالان - رفقاسیله برابر
دریای ذوقه طامش ایدی نقود موجوده سی بیتدیکندن برایکی
چفتلكی بیوفا [*] ایتدی . والدیه سی ایتدالری ایلمشيك
ایتمدیه ده علی بك مقتون اولدینی پنبوش [**] اسمنده کی
بر چنکانه قزینك اوغرنده تکمیل ثروتی محو ایتدار ایدنجه
تلاش ایدرك کندیه سنه همان نصیحتلر ویرمشمسه ده هیچ بر

[*] صاتمقن دها بدتر بر مصیبتدرکه شمدی بیله طشهره لردم حالا
موجود بکلر بو صورته ثروتلرینی محو ایدیورلر . بیوفا دیمك عادتا رهین
دیمکدر . بك آز بر مبلغ مقابلنده ؛ غایت فاحش فائض اخذ ایدن مراجحه -
جیلرله ، بر قاج سنه ظرفنده مع فائض یورجنی تأدیه ایده مدیکی حالده
ترهین ایتدی چفتلكك ضبطنه دائر بر مقاوله عقد ایدر . بر قاج سنه
صكره رأس المالی بك چوق تجاوز ایدن فائض ایله برابر پاره یی ویره مدیکندن
چفتلك الدن کیدر .

[**] « پنبه » دیمکدر .

تأثيری اولہ مامشدر . بناء علیہ اولادینک و قامیلیاسنک سعادت
حالی ایچون بر جنایت اجرا ایتدیرمشدر .

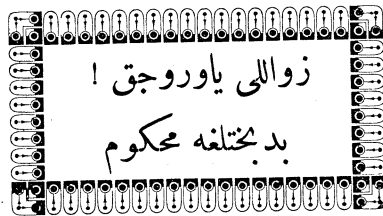
برکون پنوشک غائب اولدینی حوادثی شهرده شایع
اولمش و ایرتمی کونده قتالی (خنالی) اللری وسائر اعضاسی
نہردن چیقمشدر .

علی بك مرقومہ بی جداً سودیکندن وفاتندن صکرہ
حقیقہ پک زیادہ متأثر اولہرق اوکنج یاشندہ چفتاکلرینک
بریسنہ چکلمش ، زراعتلہ ، بر درجہ یہ قدر رختہ دار اولان
ثروتی تعمیر ایلہ اوغراشمشدر .

کندیسنہ عالمدن نفرت کلش اولدیغندن کیمسہ ایلہ چوق
قنوشمیوردی . تفنکی اللہ اولہرق طاغلرہ ، بایرلرہ کزہ ؛
اراضیسی - داخلندہ کی اورمانلرک بریسندہ طبیعی کچوجک
برمیدان حاصل اولمش اولدیغندن اکثریا اورادہ اوتورردی .
یانی باشندہ آقان صویک زمزمہ سنی دکلککلہ متلذذ اولور
و آرمہ صرمدہ « اوف ! » دیہ تظلم حال ایدردی .

اختیار عزلت ایدملی بر بحق سنہ کچمدن والدہ سی وفات
ایتدی بوندن متحصص کدرلہ منتخبی اولان یردہ حزین حزین
اغلا رکن کویا کندی تأثر نہ اشتراک ایدیورمش کبی بر فریاد
معصومانہ ایشندی . ابتدا اہمیت ویرمدیسہ صدہ اکتد کجہ
تزیاید ایتدیکندن نہ اولدیغنی اکلامق ایچون یرندن قالقدی ...

آرایہ رِق بر آغا جِک قووغندہ قوندا قلی بر چو جِق کوردی .
والدیندن اثر یوق !
علی بک بیچارہ می قوجاغنه آلہ رِق طومبول یناقلرندن ،
یاشلی کوزلریدن او بدی . زوالیجغز آرتق صوصمشیدی .
چوجغک کو کسی اوزرنده بیاض بر شی مصادف نظر دقتی
اولدی . بوده : بر پارچه جِق کاغد اولوب اوزرنده ده :

کله لری یازیلی ایدی . علی بک کندی تأثرنی اونوتہ رِق
قوجاغندہ طوتدینی بدبختہ خطاباً :
— واه بیچارہ واه ! دها بویاشده بدبختسک ها ! خیر ،
خیر ، سن بدبخت اولمیه جقسک ، بن سنی ثمرہ فؤادم کی بیو-
ده جکم سن بنم او غلم اولہ جقسک ! دیمشدر . ایشته بو چو جِق
بو کونکی کون کوردیککمز فؤاد بکدر .
علی بک چو جِق قوجاغندہ جفتلکه عودت استدیکی وقت
خدمہ ، یناشملر ، اورناقجیلر هب حیرتده قالدیلر .

هیچ بر کیسه به بدمعامله بی سومیان علی بك مر قومله
هر شئی اكلاتدی و او کیجه ایچونده غایت مکمل بر شـنـلک
ترتیب ایتدیدی .

ایشته بوکوندن اعتباراً بدبختانه محکوم اولان زواللی
یا وروحق ، سعادتله الفت ایتدی ، اسمیده فؤاد بك اولدی ،
کوزل تربیه کوردی ، تحصیل معارف او وقت بکلرجه معا-
یابندن ایکن علی بك - کندیمی کبی - فؤادیده بهر دار علم
ایتدیدی .

بو وقعه دن آلتی سنه صکره قنبر اسمنده بریسی کلهرک
علی بکه عرض خدمت ایتدی . هر نقدر مومی الیهک آدمه
احتیاجی یوق ایدیهده - برسوزینی ایکی ایتدیکی - اولادانی
فؤادک کلان آدمه بر میل ، بر محبت مخصوصه ابراز ایتسندن
طولایی قنبری خدمته قبول ایتدی .

بو خصوصده پشیمان دخی اولمدی :

قنبر خدمتی صادقانه ایفا ایتدی . موسم صیفده شدت
حرارتدن قورتلماق ایچون شهر خلقنک کیتدکلری یایلاده
اوزر لرینه هجوم ایدن اشقیایه جانسپارانه مقاومته علی بکی
قورتارمشدر . ایچنده بولندیغی اوطهنک طوتشمسیله محو اولسنه
رمق قالمش اولان علی بك ینه قنبرک فدا کارلغی سایه سنده
قورتلمشدر .

قنبرك وروودندن اون ايكي - اون اوچ سنه مرور ايتديكي
 حالده قنبر هيچ بركره على بكك تنكديرينه دوچار اولمامشدر.
 على بكده آنك ستنه ، خدمتنده كي قدمنه حرمّتاً حقنده
 اظهار رعایت ايدر ، يكدده ياننه آلور ، كندينه : دوستم ،
 آرقداشم ، قرداشم ديه خطاب ايلردی ايشته بو حكايه عمومك
 معلوميدر .

بو اوچ كشينك كيم اولديغنی كوزلجه اكلاشق يا؟.. اويله
 ايسه آرتق حكايه مزه دوام ايدلم :

يكدن صكره قنبر على بكك تأهل ايتماسندن طولاي
 هر وقتكي كي سرزنشله باشلدي . على بكده - هر زمانكي كي -
 ايشي لطيفه بوزارق ازدواجدن مقصد ادامه سلاله ايسه
 ايشته كنديسنك فؤاد اسمنده بر اوغلي اولديغنی بيان ايتدی
 بو محاوره اوزاندي كيتدی . هيسنكده اويقولري ككش
 اولديغندن او طه لرينه چكيديلر .

ايرتسی صباح فؤاد بك پدريله وداعلشددن صكره
 يالكزچه شهره عزيمت ايتدی . على بك كنديسنه تيزه سنك
 اونده قالمی تنيه ايتشديسه ده طبعاً محجوب اولديغندن
 باركيري بر خانه براقددن صكره اقشامه قدر ايشيله مشغول
 اولدی . اوكونكي يورغاندن طولاي او كيجه يي كوزلجه اويو-
 مقله راحتجه كچردی . ايرتسی كون ينه ايشيله مشغول اوله-

رق ساعت بشه قدر ایشی دوام ایتدی . جانی صیقلشمش
اولدیغندن شهرده شویله جه بر طولاشمق ایستدی . بویله جه
یواش یواش یوررکن بردنبره طوردی . سبب توقفی یانندن
کچدیکی قوناغك پنجره سنده کوردیکی بر خیال یاخود بر کوکل
مقناطیسی ایدی .

اوت ! بر خیال ایدی ! چونکه کورنمسیله غائب اولمسی
بر اولمشیدی .

اوت ! بر کوکل مقناطیسی ایدی ! چونکه بر لحظه ده
انسانك کوکلنی جذب ایتمی ایشدن بیله دکلدی .
فؤاد شاشیردی . عجبا رؤیای کوریوردی ؟ دقتله پنجره
باقدی : کیمسه لر یوق !

یولنده دوام ایتك ایستدیسه ده دوچار اولدیغنی مراق
کندیسنی منع ایتدی . کوزدیکنك کیم اولدیغنی اکلامق
ایچون قوناغك قارشیسنده کی سوتجی دکانندن مناسب بریر
اوله مز . فؤاده بونی دوشندیکنندن اورایه کیتدی . سوتجی
کندیسنی بشوشانه برچهره ایله قارشولیه رق :

— بیوریکز افندم ای سوتلریمز وار بمنون
اولورسکز افندم ظن ایدرسهم طعام ایدم جکسکز . . .
یتاجق یریمزده وار !

فؤاد سوتجینك کوزه لککندن استفاده ایتك املیه :

— اوت ، يىك يىه جىكم .

اختيار سوتجى اطرافنه باقنهرق :

— اعلا يمورطه لرم وار ! هم تازه

كوزل يايلا پىنرئيمده وار ، هيچ امشالى بولنمز ! كچى
سوديمه ديه جىك يوقدر ، ياقون سودى ؟ مسكدر افندم مسك !
كوزل تازه اكىمكه وار بورايه كلديككزه پىك اى
ايتديكز افندم بورالرى تنها ايسه ده كبار محله سى اولد -
يفندن كوزل مال (!) بولنور

— پىك اعلا ، بر يمورطه پيشير پينرى بولجه
اولسون ها !

— مراق ايتىك افندم سىزك كى كبار بر مشترينك
ممنونيتى ايجون هر بر فداكارانى اجرا ايدرم افندم پينر
ديديكك ندركه ! سىزك او كوزل خاطريه كزى يامق ايجون
افندم ذاتاً بورايه كلان مشتريلر پىك زياده ممنون اولورلر
اوسته موشك [*] دكانى بر نجيدير افندم
كوزه اختيار هم لقردى سويليور همده فؤاد بكك
ايتديكى يىكى حاضرليور ايدى .

يمورطه پيشدكن صكره ديديكه :

— بيورك عافيله يىك افندم ايسترسه كز سودده

[*] محمد ديمكدر .

ویریم... برنجیدر افندم هیچ مراق ایتمک ایچنه
اکمکده طوغراسکز

— ایسته م... یالکز ایچمک ایچون ازاجق ویریکز...
— باش اوستنه افندم... پک خشنود اوله جقسکز...
او قدر قوتلیدرکه یوز درهمدن زیاده ایچه میه جکسکز... الله
صاغلق ویرسونده افندم هرشی اولور هله شوکی
سودینه باقکز! ساده یاغ!! برطامله بیله سودیوق!! شی!!
صویوق!!...

فؤادیمکی یمکده دوام ایله برابر سوتجینک لقردیسنی
کسهرک :

— دیمک هراوه سود ویریورسکز .
— نه دیمک افندم؟ هراوه اقشام صباح!! اگر خاکپا-
یکزک دولتهخانه

• فؤاد سوتجینک کندی ایستدیکی طرفه طوغری کلدیکنی
کوره رک منونیتله دیدیکه :

— هریره عین مقدارده ویرمزسکز ظن ایدم
فؤادک لقردی سویلمسنه میدان براقیهرق :
— پک طوغری افندم ، کیمیمی چوق آیر ، کیمیمی
آز ...

— شوقارشیکی قوناقدن چوقه آلورلر غالبا؟

فؤاد بوسؤالی برخلجان قلب ایله صورمشیدی !
 — ها ! شودنیا کوزلنك قوناغندمی افندم ؟ اقشام صباح
 درت اوقه سود ویررم افندم بیوک قوناق بیوک ! . . .
 هم خانم افندی حضرتلری پک جومرددر افندم هینچ
 بردفعه سود پاره سی ایچون کورلتی اولمدی افندم ذاتا
 بن بویله شیلره قولاق ویرممکه !
 سوتجینك کال سرعتله سویلیدیکی شو باصمه قالب ازبرله
 سوزلری فؤاد کال سکونتله دکلیوردی .
 آچ اولان قارنتی طیورمش واوستنه ده سوددن ایچمش
 اولدیغندن لالریخی ییقارکن دیدیکه :
 — دیمک اولیورکه قارشیکی قوناقدہ چوق غلبهلق وار .
 — نه کزر افندم نه کزر ؟ برخانم برده قزی ! اوته کیلر
 هپ کورلتی ! خالایق ! اوشاق ! بغیچوان !
 — زنکینمیدرلر ؟ . . .
 — بوده سوزمی افندم ؟ پاره ایچنده یوزیورلر ! . . .
 اوقدر چقتلکلر یووووو آه کوزینه یانیدیغ . . .
 — سن لقردینك ابتداسنده دنیا کوزلی دیمشیدک ؟
 کوهزه سوتجی فؤادک یوزینه دقتله باقه رق کولکدن صکره :
 — سز غالباً افندم بوشهرک عجمیسیسکیز . بتون مملکت
 خلقی بونی بیلدیکی حالده سزک بیلمه مککلکز بونی ایجاب ایتمزی ؟

— هر نه ايسه صكره ،

— تحف ! هم كنج هم ياقيشقلى اوله سكرده ...! كور-

مليسك افندم دنياده كوزل اولسه اولسه بو قدر اولور .

او قاشلرمى ديدك ؟ كان (!!!) او كوزلرمى ديدك ؟ بادم (!!!)

آغزى ديدك ؟ حقه (!!!) دوداقلرمى ديدك ؟ لال (!!!)

بومى ديدك ؟ سروى (!!!) بياضى ديدك ؟ قار (!!!)

بلمى ديدك ؟ چوپ (!!!) كورملى افندم كورملى ! ايشته

بونكه چون بوقوناغه دنيا كوزلك قوناغى ديرلر .

فؤاد اختيارك برصورت غريبه ده مدح ايتديكى دنيا

كوزلنى (!!!) خيالنده تصوير ايله عرض پرستش ايمكه

باشلدى !!!...

زوزهك سوتجى لقرديسنده دوامله ديديكه :

— حاصلى افندم ، بتون مملكت دليقانليلىرى كنديسنه

اوووغون ! حتى نادر بك اسمنده بربك كنديسنى ايستديسه ده

ويرمديلر ... هپ دليقانليلىر شو ديوار دينده التفات بكديلر ..

هپسيله اكلندى اكلندى قويوردى ...

— يا ؟ ! ..

— اوت نقرده قانلره ، غوغالره سبب اولدى ! ..

— باباسى يوقى ؟

— خير وفات ايتدى .

فؤاد ایستدیکنی اوکرنمش اولدیغندن اختیارک اکلادیغی
 بشته بر طاقم دیرلیرلی دکه میهرک دکاندن چیقدی .
 ذهنی پک مشغول ایدی . . . نهدن ؟ ایشته بوسؤالک
 جوانی کندیسیده بیلمز !

سو تچینک اوقدر مدح ایتدیکی بوقز عیبا نصلدی ؟ . .
 عیبا فی الحقیقه کوزلی ایدی ؟ . . واقعا کندیسینی بر لحظه حق
 کورمش ایدیسده تمامیه تشخیص ایدمه مشیدی .
 کوردیکز می دوشونجه لینی ؟ . . !

کیجه بی هان اویقوسز کچیردی دیه بیلیر میکنی اویله
 اشتها می میسی ، مغموم طور میسی خانجینک بیله نظر دقتی
 جلب ایتشیدی .

ایرته سی کونی چیقتلکه عودت لازمکنجه پک زیاده
 مضطرب اولدیغی سویلمکه لزوم وارمیدر ؟ . .
 جانم ، انسان بر کوزلی بر ثانیه جک کورمک وکوهزه بر
 اختیار دنده مدحنی ایشتمک ایله بودرجه دوشنور می ؟
 اکر بویله اولسه ایدی وای حاملزه ! . . . !

یافؤادک سوداوی مشرب اولدیغی اونتدکزی می ؟ سو -
 یلمدکسه عفو ایدرسکز !

اکر فؤادک فکرینه ، خیالنه شویله جه بر باقق ممکن اولسه
 ایدی ایشی تقدیر بیولتدیکنی کورردیکز .